

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
3.Bf.140/2010/18.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság **Budapesten, 2012. év június hó 14. és június 20. napján** tartott nyilvános ülés alapján meghozta és **2012. június 20. napján** kihirdette a következő

végzést:

A vesztegetés büntette és más bűncselekmények miatt **I. r. vádlott és társai** ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Bíróság 2010. év március hó 8. napján kelt 10.B.263/2008/66. számú ítéletét a társtettesként elkövetett vesztegetés büntettét elbíráló részében

I. r. és II. r. vádlottak tekintetében **hatályon kívül helyezi** és a Btk. 250. § (1) és (3) bekezdés I. tétele és a 20. § (2) bekezdése szerint minősülő, társtettesként elkövetett vesztegetés büntette miatt a vádlottakkal szemben indult **büntetőeljárást megszünteti.**

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét I. r., II. r., III. r., IV. r., V. r. vádlottak tekintetében helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban felmerült összesen 42440 (negyvenkettőezer-négyszáznegyven) forint bűnügyi költséget a pótmagánvádló köteles megfizetni az államnak.

A végzés ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

A Fővárosi Bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárást követően a pótmagánvádló jogi képviselője útján előterjesztett vádindítványát elbírálvá:

I. r. és II. r. vádlottakat a társtettesként elkövetett vesztegetés büntette (Btk. 250. § (1), (3) bekezdés I. fordulat), a társtettesként, folytatólagosan elkövetett személyi szabadság megsértésének büntette (Btk. 175. § (1), (3) bekezdés b./ pont), a szemérem elleni erőszak büntettének kísérlete, melyet utóbbi vádlott bűnsegédként követett el (Btk. 198. § (1), (2) bekezdés c./ pont) és zsarolás büntette (Btk. 323. § (1), (2) bekezdés c./ pont);

III. r., IV. r. és V. r. vádlottakat a társtettesként, folytatólagosan elkövetett személyi szabadság megsértésnek büntette (Btk. 175. § (1), (3) bekezdés b./ pont), a bűnsegédként elkövetett szemérem elleni erőszak büntettének kísérlete (Btk. 198. § (1), (2) bekezdés c./ pont) és zsarolás büntette (Btk. 323. § (1), (2) bekezdés c./ pont) miatt emelt vád alól felmentette.

A járulékos kérdések körében kötelezte a pótmagánvádlót 913.774 forint bűnügyi költség megfizetésére.

Az ítélet ellen a pótmagánvádló elsődlegesen annak hatályon kívül helyezéséért, másodlagosan a bűnösség megállapítása és büntetés kiszabása iránt, I. r. vádlott védője a 3 napi gondolkodási idő alatt valamennyi vádpont tekintetében bűncselekmény hiányában történő felmentésért jelentett be fellebbezést.

A másodfokú nyilvános ülésen a pótmagánvádló jogi képviselője az előterjesztett jogorvoslatot részletesen megindokolta, az ezt tartalmazó 35 oldalas beadványát felolvasta és az iratokhoz csatolta. Ebben pontokba szedve kifogásolta többek között azt, hogy az elsőfokú bíróság iratellenesen értékelte az igazságügyi szakértő kamerák tekintetében tett véleményét. A szakértő ugyanis - szemben az elsőfokú bíróság megállapításával - azt nyilatkozta, hogy a kamerák felvételeit manipulálták. Indítványozta ezért a képviselő a kamerafelvételek megtekintését, szükség esetén a tárgyalás keretében történő levetítését. Szemben a Budapesti Nyomozó Ügyészség 2007. év május 15-i feljegyzésével ugyanis nem egyetlen kamera rögzítette a forgalmat, hanem kettő. Az ellentmondás tisztázása érdekében szükséges lett volna a Zrt. cég vezetőjének tanúkénti kihallgatása.

Kifogásolta, hogy az ügyészség ahelyett, hogy 2007. év május hó 8. napján azonnal lefoglalta volna a felvételt, ezzel 13 napot késlekedett, melyet a Kft. csak további 14 nap múlva bocsátott a rendelkezésre. Felhívta a figyelmet, hogy a kamerafelvételeken látható óra eredetileg nem is szerepelt a felvételeken. A felvételeken látható, hogy azokon a képek nem ugyanolyan rendszerességgel ugranak, amely ugyancsak nehezen magyarázható a véletlennel. Nem képezte vizsgálat tárgyát a kamerafelvételeken feltüntetett idő mennyire állt összhangban a kamerák által mutatott történésekkel. A szakértő azonban erre egyetlen lehetséges magyarázatot talált: a rögzített felvételek manipuláltak. Álláspontja szerint ezért a kamerafelvételeken szereplő idő nem tekinthető irányadónak, miként a felvételeken látható történések sem, mivel azok között „ugrás” van. Ennek tisztázásra megismételt eljárás keretében van lehetőség.

Kifogásolta a pótmagánvádló képviselője, hogy a gépkocsik áthaladását rögzítő felvételeken megfigyelhető, hogy először 13 másodperc, másodszor ugyanennyi, harmadszor pedig 10 másodperc marad ki (4. kamera), mely idő alatt akár több rendőrautó is áthaladhatott úgy, hogy a képen nem látszódnak. Ugyanez mondható el az 5. számú kamera felvételeire is. A felvételeket indokolt megvizsgálni abból a szempontból is, hogy egyáltalán eredetiek-e. Ez pedig csakis új elsőfokú eljárásban lehetséges. Másodszorban - hivatkozása szerint - az előbbiek a pótmagánvádló vallomásának azt a részét támasztják alá, amely a fényjelzéssel történő megállításra vonatkozik.

A pótmagánvádló képviselőjének álláspontja szerint az elsőfokú bíróság iratellenesen rögzítette az ítélet 51. oldalán a forgalmi engedély lefoglalt műanyag tokjáról az ujjnyomszakértő bevezetésére vonatkozó bizonyítási indítvány elutasítását. A képviselő szerint ugyanis, ha II. r. vádlott ujjnyomata nem szerepelt a műanyag token, akkor azt valóban csupán I. r. vádlottnak mutatta volna be a

pótmagánvádló. Ha azonban a II. r. vádlott ujjlenyomata mégis szerepel, ez a sértett vallomását támasztja alá, egyben megdönti védekezését, mivel a sértett iratai egyértelműen nála voltak, tehát hazakísérésének a pénzkérés volt az oka. Az ujjnyomszakértő vizsgálat elvégzése kizárólag egy megismételt eljárás során lenne kivitelezhető, illetve ennek másodfokon történő elvégzése sem zárható ki, amelyre ugyancsak alternatív indítványt terjesztett elő.

A képviselő vélekedése szerint az elsőfokú ítéletben rögzített, a Fővárosi Bíróság által foganatósított bizonyítási kísérlet lefolytatása „teljesen felesleges” volt (fellebbezés indokolása 13. oldal alulról a 3. bekezdés). A sértetti vallomás alapján ugyanis az erőszak helyszínéhez vezető útvonal nem volt rekonstruálható; a vádlottaknak emellett „a rendőrautóval semmiféle KRESZ szabály betartására nem kellett ügyelniük” (ugyanitt utolsó bekezdés). Erre tekintettel a vádlottak által megtett útvonal, annak időtartamának meghatározása teljességgel lehetetlen. Itt ismételten hivatkozott a téren rögzített ipari kamera felvételeinek téves értékelésére. Álláspontja szerint az ún. „kikanyarodó autó” üldözése a vádlottak hivatkozásával szemben nem történhetett meg.

Kifogásolta a képviselő a REBISZ csoport valamennyi tagjának mobiltelefonjára vonatkozó híváslista beszerzésének elmulasztását, melyből adatot lehetett volna nyerni a többi rendőr tartózkodási helyére. Tárgyalási jegyzőkönyvbe foglalt indítványa szerint a Fővárosi Ítéltábla szerezzé be az ezzel kapcsolatos cella információkat. Összességében azt látta megállapíthatónak, hogy megdőlt az arra történő hivatkozás, mely szerint V. r. vádlott mobiltelefonja azért jelentkezett fel az adótorony cellájára, mert autósüldözés közben telefonált. Véleménye szerint I. r. vádlott katonai bírósági tárgyaláson tett nyilatkozatából az szűrhető le, hogy a sértett kiszállt a vádlottak gépjárműjéből és onnan ült át a saját autójába.

Kifogásolta a hemogenetikai szakvélemennyel kapcsolatban, hogy annak elkészítésekor a szakértő még nem is szerepelt genetikai szakvélemény adóként a névjegyzékben, mivel ennek bejegyzése 2009. év szeptember 29-i dátumú. Indítványozta e körülményre az Igazságügyi Minisztérium Igazságügyi Szolgáltatási Főosztályának a megkeresését.

Kifogásolta továbbá, hogy az 1. számú tanút a kihallgatását megelőzően nem mentették fel a titoktartási kötelezettsége alól. Nyomozati vallomásának a sérülések kékes-sárgás színűként történő megjelölése ezért bizonyítékként nem vehető figyelembe. E színnek az elsőfokú bíróság általi megállapítása egyébként sem helytálló, mivel ellentétben áll tárgyalási vallomásával és az 1. számú igazságügyi orvosszakértő véleményével. Felhívta a figyelmet arra, hogy a tanú egyébként sem magyar anyanyelvű, márpedig ez esetben tolmács igénybe vétele lett volna indokolt. Szükséges lenne az előbbiek tekintetében a tanú kihallgatását végző nyomozó ügyész meghallgatása a vallomás tétel körülményeit illetően. Álláspontja szerint a pótmagánvádló jogi képviselőjének szerepe egyébként sem egyezik meg az ügyészével, mivel utóbbi a törvényesség őre, míg előbbi nem tekinthető annak. Kifogásolta a pótmagánvádló sérülései kapcsán a 2. számú igazságügyi

orvosszakértő véleményét, mellyel szemben az 1. számú orvosszakértő véleménye fogadható el a sárga és a kék szín összekapcsolásának szokatlanságára. Az ETT egyébként is a legnagyobb valószínűségűnek tekintette a sérülésnek a combok hátulról történő megragadása alkalmával történő keletkezését.

A képviselő álláspontja szerint az 1. számú igazságügyi pszichológus szakértő szakvéleménye elfogadhatatlan, ezzel szemben a 2. és 3. számú pszichológus szakértők véleménye szakmailag megkérdőjelezhetetlen. E véleményekkel kapcsolatos elsőfokú bírósági indokolást szakszerűtlennek, illetőleg álságosnak tartotta. Indítványozta annak beszerzését, hogy az 1. számú szakértő valóban 2010. év május 7-én törölték-e a névjegyzékből és ennek oka mi volt.

A jogi képviselő kérte a 2. és 3. számú tanúk általa megjelölt megjegyzéseinek az értékelési körbe vonását. Utóbbi tanú V. r. vádlott viselkedésével kapcsolatosan tett előadást, aki úgy nyilatkozott felettesének a fejenként 4.000 forint elosztásáról, hogy akkor még fel sem merült összegszerűen 20.000 forint átvétele.

Az elsőfokú bíróság nem mérlegelte az okát, hogy a vádlottakat miért kellett felismertetés keretében kiválasztani; nem vonta értékelési körébe, hogy merő jóindulatból miért hagyták el szolgálati helyüket; ennek keretében miért engedték, hogy az általuk is rossz állapotúnak értékelt vádlott maga vezesse gépkocsiját, illetve mennyiben ésszerű, hogy egy rendőr beüljön mellé az autóba hazakísérés céljából. Ehhez képest a sértett azonnal feljelentést tett a vádlottakkal szemben erőszakos közöszlenség miatt, akik a május 4-i cellainformációk szerint megjelentek a vádlott lakásánál és bejárták a körutat is.

A hívásforgalmazási adatok beszerzésével kapcsolatban felhívta a figyelmet arra, hogy a vádlottak telefonbeszélgetéseiről és rádió forgalmazásairól hangfelvételek készültek, ugyanakkor ezek a Budapesti Nyomozó Ügyészség szerint nem állnak a rendelkezésre és nem szerepelnek az ügy iratai között. Márpedig ez egy olyan fontos bizonyíték, amely a vádlottak aktuális tartózkodási helyét és szándékait dokumentálja. E tekintetben nem mellőzhető a nyomozás vezetőjének tanúkénti kihallgatása.

Összességében fenntartotta indítványát az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezése, avagy annak megváltoztatása és a vádlottak bűnösségének kimondása iránt.

I. r. vádlott védője írásban előterjesztett fellebbezését változatlanul fenntartotta. Kérte, hogy a bíróság valamennyi vádpontban a felmentés jogcímét változtassa meg és a vádlottat az összes vádpontban bűncselekmény hiányában mentse fel. Egyebekben az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

II. r. vádlott védője nem vitatta az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás helyességét, az abból vont ténybeli és jogi következtetést. A pótmagánvádló fellebbezését nem tartotta elfogadhatónak, mert az az elsőfokú bíróság

bizonyítékokat értékelő tevékenységét támadta, ezért az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

III. r. vádlott védője perbeszédében a nyomozó főügyészség megszüntető határozatának helyességére hívta fel a figyelmet. Álláspontja szerint a hosszadalmas elsőfokú eljárás eredménye is ugyanaz lett, melyet a nyomozóhatóság a határozatában rögzítette. A pótmagánvádló fellebbezésében megjelölt kilenc alpont olyan megállapításokat tartalmaz, amelyből nem vonható le eltérő jogi következtetést. E pontokon végigmenve megalapozatlannak értékelte a pótmagánvádlónak a további bizonyítás lefolytatására irányuló előterjesztését. Indítványozta ezért az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását.

IV. r. vádlott védője kapcsolódva védőtársához arra hívta fel a figyelmet, hogy az eljárás során semmilyen újdonság nem merült fel. Kérte ezért az ítélet helybenhagyását.

V. r. vádlott védője helytállónak értékelte a nyomozó ügyészség eljárást megszüntető határozatát, mert a gyanúsítottak nem követtek el az erőszakos közöszlész bűntettét. Álláspontja szerint nem vezetett eredményre a pótmagánvádlónak az a szándéka, hogy a vádlottakat ne bűncselekmény hiányában, hanem bizonyítékok hiányában mentsék fel. Utóbbi esetben ugyanis elkerülhetné a hamis vád miatti eljárást, melyet - véleménye szerint - a fellebbezésével sem tudott elérni. Az eljárás során feltárt bizonyítékok megdöntötték a pótmagánvádló következetesnek nem nevezhető vallomását. Az általa hozott szakértői vélemények nem voltak alkalmasak a nyomozás kezdetén beszerzett bizonyítékok megdöntésére. Indítványozta, hogy a zsarolás bűntette miatt bizonyítékok hiányában történő felmentést bűncselekmény hiányosra módosítsa a másodfokú bíróság. Álláspontja szerint a feljelentő érdeke, az igazságszolgáltatás presztízse a vádlottak és családjaik megélhetését teljesen háttérbe szorította. A megaláztatásokat a vádlottak elviselték, még mindig kitartanak eredeti foglalkozásuk mellett, ami példaértékű. Indítványozta az elsőfokú bíróság ítéletének hatályában fenntartását.

A vádlottak felszólalásaikban csatlakoztak védőikhez, nyilatkoztak személyi körülményeikben bekövetkezett változásokra. Valamennyien az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérték.

A Fővárosi Ítéltábla a pótmagánvádló és I. r. vádlott védője fellebbezése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét az azt megelőző eljárással együtt valamennyi vádlott tekintetében felülbírált a Be. 348. § (1) bekezdésére figyelemmel a 349. § (1) bekezdése alapján. Megállapította, hogy a Fővárosi Bíróság egyetlen kivételtől eltekintve az eljárási szabályok betartásával folytatta le az eljárást.

A vádindítvány befogadásakor viszont figyelmen kívül hagyta az elsőfokú bíróság, hogy a I. r. és II. r. vádlottakkal szemben előterjesztett közélet tisztasága elleni bűncselekménynek, a vesztegetés minősített esetének a pótmagánvádló nem a

sértettje. Ahogyan arra a Legfelsőbb Bíróság a BH.2011.246. számú eseti döntésében egy hivatali visszaélés miatt emelt pótmagánvádat elbíráló határozat kapcsán rámutatott, pótmagánvád esetében hivatalból vizsgálendő, hogy a terhelttel szemben felrótt bűncselekmény esetében az arra jogosulttól származik-e a vád. Pótmagánvádlóként ugyanis a sértett (értelemszerűen az adott bűncselekmény sértettje) jogosult fellépni. E sértetti pozíciót a Legfelsőbb Bíróság az adott esetben még a hivatali visszaélés esetében sem látta megállapíthatónak. Ehhez képest a pótmagánvádló egyáltalán nem tekinthető a vesztegetés sértettjének, miután az ún. aktív vesztegető a Btk. 253. § (1)-(2) bekezdései szerint maga is a bűncselekmény elkövetője. (Csupán a teljesség igényével jegyzi meg a másodfokú bíróság, hogy a Btk. 255/A. § (2) bekezdése alapján a pótmagánvádló büntethetőségét egyébként kizárná az a körülmény, hogy a cselekmény elkövetését a hatóság tudomásul szerzése előtt bejelentette.)

A vádindítványban szereplő, a Btk. 250. §-ába ütköző bűncselekménynek a jogi tárgya a közélet pártatlanságába vetett bizalom megóvása, így e cselekménynek fogalmilag kizárt, hogy természetes személy legyen a sértettje. Sértett híján pótmagánvád törvényesen nem terjeszthető elő, az nem feleltethető meg a Be. 2. § (2) bekezdés első fordulata szerinti törvényes kíváncsálomnak. A hivatkozott jogszabályhely kimondja, hogy a vád akkor törvényes, ha azt a vádemelésre jogosult terjeszti elő.

Megállapítható, hogy a pótmagánvádló nem volt jogosult a vesztegetés miatt pótmagánvád előterjesztésére az I. r. és a II. r. vádlottakkal szemben. Az elsőfokú bíróságnak e cselekménnyel kapcsolatos rendelkezését a Fővárosi Ítéltábla a Be. 373. § (1) bekezdés l/c. pontja alapján hatályon kívül helyezte, a vesztegetés büntette miatt indult eljárást az előbbi vádlottakkal szemben érdemi felülbírálat nélkül megszüntette.

Az elsőfokú bíróság eljárása egyebekben minden részében törvényes volt. A további cselekmények esetében helytállóan döntött a Fővárosi Bíróság a pótmagánvád befogadásáról, és a bizonyítás lefolytatása során olyan hibát sem vétett, ami az ítélet hatályon kívül helyezését indokolná.

A Be. 236. §-a alapján a pótmagánvádló a bírósági eljárásban - ha a törvény másként nem rendelkezik - az ügyész jogait gyakorolja. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a pótmagánvádlónak abban az esetben, ha észleli az elsőfokú bíróság eljárási szabálysértését, ezt ne kellene jeleznie. Ennek ellenére nem tekinti ilyennek a másodfokú bíróság az 1. számú tanú kihallgatásával kapcsolatos kifogást, mivel a tanú anyanyelvhasználata a Be. 9. § (2) bekezdésére figyelemmel olyan lehetőség, melyet a jogosultnak - a tanúnak - maga kell kérnie. Márpedig jelen esetben az 1. számú tanú nem kifogásolta a vallomásának magyar nyelven történő megtételét. Ez nyilvánvalóan azért történt, mert a tanú évek óta Magyarországon dolgozik, a magyar nyelvet érti, gyakorolja.

Azt a pótmagánvádló sem vitatta, hogy a hemogenetikai szakértő a szakvélemény megalkotásakor szerepelt a névjegyzékben, legfeljebb nem a genetikai szakértők listáján. Nem tekinthető tehát olyan személynek, aki ne adhatott volna szakvéleményt. Az általa elkészített vélemény a másodfokú bíróság álláspontja szerint ezen az alapon nem vitatható.

A kamerák felvételeire vonatkozó bizonyítási indítvány nem megalapozott, mert azok esetleges manipulálásának ténye - amit a szakértő nem zárt ki - nem alkalmas arra, hogy a sértettel szemben elkövetett nemi bűncselekményt cáfolja, de arra sem, hogy alátámassza, ugyanis erről felvétel nem készült.

A bizonyítási kísérlet adatai sem alá nem támasztják, sem nem cáfolják a pótmagánvádló állítását lévén, hogy az elkövetési hely hiányában csupán fikció, hogy a vádlottaknak mire volt idejük, mire nem. A körút környékén számos, a sértett által leírt hely található, ahol az egyébként is rövid ideig tartó, ejakuláció nélküli közösülés végrehajtható volt.

A vádlottak híváslistáinak beszerzése több év távlatában az időnkénti rendszeres törlések miatt nem lehetséges, a bíróság egyébként sem köteles hivatalból a vádat alátámasztó bizonyítékok beszerzésére [Be. 75. § (1)], ez az ügyész, jelen esetben a pótmagánvádló feladata.

A pszichológus szakértők „szavahihetőség” vizsgálati véleményét helytálló érvekkel vetette el az elsőfokú bíróság, nem szakértői feladat, hanem tipikusan bírói szakértelmet igénylő munka a vallomások hitelt érdemlőségének mérlegelése. Ehhez képest nem eldöntendő kérdés, hogy a szakértői kompetenciájukon túlterjeszkedő pszichológusok közül melyiküknek van igaza.

A perbeszédben elhangzott bizonyítási indítványokat emiatt az ítélőtábla nem találta alaposnak.

Ahogy arra a vádlottak védői perbeszédükben utaltak, az elsőfokú bíróság lényegében teljesítette a pótmagánvádló valamennyi, adott esetben eljárásjogi jellegű indítványát. Ennek körében szó szerinti jegyzőkönyvezést folytatott valamennyi tárgyaláson, noha a Be. 251. § (3) bekezdésében írtakra figyelemmel ilyen kötelezettsége nem volt a bíróságnak. Az előbbi jogszabályhely ugyanis valamely kifejezés vagy kijelentés, valamely körülmény vagy nyilatkozat szó szerinti jegyzőkönyvezéséről, nem pedig az egész eljárás ekként történő rögzítéséről rendelkezik. Nem tekinthető eljárási szabálysértésnek a tárgyalás teljes menetének szó szerinti rögzítése, de megjegyzendő, hogy ez az eljárást - többek között az ennek során előterjesztett jegyzőkönyv kijavítása iránti kérelmekre tekintettel - indokolatlanul megbonyolítja, elhúzza.

Az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségének eleget téve az eljárása során meghallgatta mindazokat a tanúkat, szakértőket, tárgyalás anyagává tette mindazokat az okiratokat, akik és amelyek az ügy elbírálása szempontjából

jelentőséggel bírtak. Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor elutasította a pótmagánvádló képviselője által a további szakértői bizonyításra, tanúkihallgatásra, illetve megkeresések teljesítésére vonatkozó bizonyítási indítványát. Az elsőfokú ítélet 51-52. oldalán ezzel összefüggésben írtakkal a másodfokú bíróság is mindenben egyetértett.

A Be. 351. § (1) bekezdése alapján a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, kivéve, ha az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, illetőleg a fellebbezésben új tényt állítottak vagy új bizonyítékokra hivatkoztak [323. § (3) bekezdés], és ennek alapján a másodfokú bíróság bizonyítást folytat le. Ehhez képest a pótmagánvádló képviselőjének fellebbezésében írtakban megjelölt bizonyítási indítványok nem tartalmaztak olyan új tényt, vagy bizonyítékot, amely az elsőfokú bíróság által megállapítottak cáfolatára lettek volna alkalmasak. A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint a felajánlott újabb bizonyítás lefolytatása esetén sem következhetett volna be az elsőfokú bíróság által megállapítottakhoz képest olyan gyökeres változás, ami a vádlottak elítélésére vezetett volna.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás további kiegészítésre, kijavításra ezért nem szorult, mivel az mentes a Be. 351. § (2) bekezdés a-d./ pontjában írt hibáktól és hiányosságoktól. A másodfokú bíróság egyedül a vádlottak személyi körülményeiben bekövetkezett változásokat tartotta indokoltnak rögzíteni a következők szerint:

- I. r. vádlott rendőrségi szolgálati viszonya megszűnt; munkanélküli, havi segéllyel, jövedelemmel nem rendelkezik.
- II. r. vádlott törzsőrmesternek lépett elő, havi jövedelme 92.000-93.000 forint. Jövedelem nélküli szüleiről gondoskodik.
- IV. r. vádlott főtörzsőrmesternek lépett elő, havi átlagjövedelme 130.000 forint. Nős családi állapotú, két kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodik. Felesége gyes-en van. A tulajdonában volt lakásrészt eladta, vagyontalan.

A tényállás megállapításakor az elsőfokú bíróság azt a rendszeresen előforduló hibát is elkerülte, mely esetben az elsőfokú bíróság a tényállásban rögzíti a nem oda, hanem a bizonyítékok értékeléséhez tartozó körülményt. Ilyen tipikusnak mondható ítéletszerkesztési anomália, amikor az elsőfokú bíróság a „kétséget kizáróan nem bizonyított” kifejezéseket használ a történeti tényállásban. Jelen ügyben az elsőfokú bíróság - helyesen - mellőzte az ilyen megállapítások megtételét, és mivel nem látta megállapíthatónak a vád tárgyává tett cselekmény elkövetését a vádlottak részéről, az ártatlanság vélelmének szem előtt tartásával nem rögzített olyan körülményt, amelyből büntetőjogi felelősségük vagy annak ellenkezője következhetett volna.

A bizonyítékok értékelésénél az elsőfokú bíróság részletesen és kiemelkedő színvonalon adta indokát annak, mely körülmények zárták ki a büntetőjogi

felelősség megállapítására vezető tények rögzítését. Ennek körében ütköztette a vádlottak bűnösségét alátámasztó, illetőleg azok ellen ható körülményeket. Előbbi bizonyítékok köréhez tartozik magának a sértettnek az eljárás során több alkalommal tett, fő elemeit tekintve következetes vallomása. Ezek közül is kiemelendő, hogy a sértettet a vád tárgyává tett cselekmény napján három ízben hallgatták meg az ügyészségen, illetőleg a rendőrségen, első vallomását a panaszolt cselekmény után nem sokkal tette (elsőfokú ítélet 14. oldal utolsó - 15. oldal 2. bekezdéssel bezárólag; valamint további vallomásainak értékelése ezt követően a 18. oldal 1. bekezdésével bezárólag). A sértett vallomásainak élményszerűségét az őt meghallgató rendőrök vallomása sem cáfolta (18. oldal 2 - 20. oldal 2. bekezdés). Ebbe a körbe tartozik a pótmagánvádló hozzátartozóinak és baráti köréhez tartozó ismerőseinek a sértett szavahihetőségét alátámasztó vallomásainak ismertetése (24. oldal 3 - 26. oldal 3. bekezdéssel bezárólag).

A vádlottak általuk sem vitatottan katonai bűncselekményt elkövetve elhagyták szolgálati helyüket egy banális közlekedési szabályszegés miatt, azzal az indokkal (ürüggyel?), hogy a sértettet a lakására kísérik. A sértett testén nem vitásan megragadástól származó számos nyom volt található az erőszakos közösülés tipikusnak mondható helyén, a combokon és a fartájékon. A bevetési csoport parancsnoka, V. r. vádlott lényegében elismeri felelősségét felettesének (20. oldal 3 - 21. oldal 1. bekezdés). Ezzel kapcsolatosan az eljárás során nem volt tisztázható, hogy miben ismerte el: a szolgálati hely elhagyásában - melyben a vádlottak büntetőjogi felelősségét jogerősen megállapították -, avagy más bűncselekményben.

Az elsőfokú bíróság részletesen ismertette a vádlottak ártatlanságát alátámasztó vallomásokat, elsődlegesen maguknak a terhelteknek a vallomásait (11 - 14. oldal); a vádlottak kollégáinak vallomásait és a pótmagánvádló szavahihetőségét megkérdőjelező tanúk vallomásait (utóbbiak 26. oldal utolsó - 27. oldal 4. bekezdés). E mellett az elsőfokú bíróság ismertetett minden olyan tanúvallomást is, amelyek sem pro, sem kontra nem voltak értékelhetők a terheltek büntetőjogi felelősségének megállapítása körében.

Az elsőfokú bíróság részletesen elemezte az ügyben készült szakértői véleményeket:

- az igazságügyi pszichológus szakértők véleményét;
- az igazságügyi orvosszakértők véleményét, hozzájuk kapcsolódóan az 1. számú tanú vallomását;
- igazságügyi hemogenetikus szakértők véleményét;
- igazságügyi orvosszakértők véleményét;
- igazságügyi számítástechnikai szakértő, műszaki szakértő véleményét (30-39. oldal első bekezdés).

Utóbbi bizonyítékokhoz kapcsolódóan elemezte a híváslistákat, az azokhoz kapcsolódó tanúvallomásokat. E mellett bizonyítási kísérletet is fogantatosított, melyet ugyancsak ismertetett az elsőfokú ítéletben (40. oldal 2. bekezdés). Utóbbi

bizonyításról készült felvétel megtekintésekor észlelte az ítélőtábla, hogy a buszmegállóból indulóan a teret megkerülve ismét a körútra fordulva útszakasz megtételére úgy került sor 6 perc alatt, hogy ez idő alatt egy köztisztasági autó is akadályozta a bizonyítási kísérlet menetét. Márpedig a vád tárgyává tett cselekmény idején nem került szóba ilyen jármű forgalmat lassító szerepe, így ennek emiatt sem volt az elbírálásnál jelentősége.

Az ügy elbírálása szempontjából legfontosabb bizonyítékok az előbb felsorolt szakértői vélemények voltak, melyeknek elsőfokú bíróság általi értékelésével a Fővárosi Ítélőtábla is egyetértett. Ezek ugyancsak nem bizonyultak olyannak, amelyek alapján a vádlottak bűnössége, avagy a bűncselekmény el nem követése kétséget kizáró bizonyossággal lett volna megállapítható.

A bizonyítékok helytálló értékelésének eredményeként mondta ki azt az elsőfokú bíróság, hogy a zsarolás esetében a vádlottak felmentése bizonyítékok hiányában történt (50. oldal utolsó - 51. oldal 1. bekezdés). E megállapítással a másodfokú bíróság is mindenben egyetértett.

Nincs ugyanakkor ok eltérő felmentési jogcím kimondására a személyi szabadság megsértésének büntette és szemérem elleni erőszak büntette miatti ítéleti rendelkezéseknél sem. A valamennyi cselekmény esetében a bűncselekmény elkövetésének kizártsága kimondását célzó, i. r. vádlott védője által bejelentett fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság eltérő jogi következtetése a bizonyítottság hiányában történő felmentéshez képest annyiban foglalható össze, hogy a mobiltelefonok feljelentkezése közötti leghosszabb idő mindössze 7 per 45 másodperc volt, ebbe beleszámolva az ipari kamerák felvételét ez az idő 4 perc 56 másodpercre csökkent, ami az elsőfokú bíróság álláspontja szerint kizárta a cselekmény elkövetetőségét (43. oldal 2. bekezdés; 45. oldal 2-3. bekezdés). Az elsőfokú bíróság indokolása ugyanakkor ellentétes az általa megállapított helyes tényállással. A Fővárosi Bíróság az ítélet 10. oldalán azt rögzítette, hogy a vádlottak gépkocsijának mozgását 5 óra 12 perckor rögzítette az ipari kamera. Ehhez képeset a pótmagánvádló gépkocsija - ugyancsak az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint - 5 óra 27 perckor járt a téren. Az irányadó és helyes tényállásból így megállapítható, hogy a vádlottaknak nem közel 5 percük volt a cselekmény elkövetésére, hanem 15 perc. Így a cselekmény vádlottak általi elkövetése egyáltalán nem zárható ki, még az elsőfokú bíróság által felvett bizonyítási kísérlet adataival sem. A bizonyítási kísérlet ugyanis a köztisztasági autó közlekedést lassító eredményével együtt is 10 perc alatt megtehetőnek mutatta be a körút - vádlottak által feltételelesen megtett „kiskörút” -tér útvonalat. Ehhez képest a fennmaradó 5 percben a bűncselekmény elkövetése egyáltalán nem volt kizárható, mivel a sértett előadása szerint is a társak sürgetése közepette egy élettanilag be nem fejezett közösülés történt. A Fővárosi Ítélőtábla ezért a helytálló ténymegállapítással ellentétes indokolás részleteket az elsőfokú ítélet előbbi részeiből kirekesztette.

Megjegyzést igényel, hogy a másodfokú bíróság más okból sem értett egyet a híváslisták elemzésével kapcsolatos elsőfokú bírósági állásfoglalással. Az ítélet 39. oldalán 5 óra 15 perckor, 5 óra 19 perckor és 5 óra 21 perckor történő telefonfeljelentkezések sem zárhatják ki ugyanis a cselekmény elkövetését. Nincs azzal ellentétes adat, hogy a szemérem elleni erőszak feltételezett helyszíne ne a bázisállomás körzetében lett volna. Márpedig ha abban a körzetben követték el a cselekményt, úgy a IV. r. és V. r. vádlott telefonja, valamint a pótmagánvádlóé minden további nélkül feljelentkezhetett a cselekmény idején is erre az állomásra. Ennek figyelembevételével is helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság a történeti tényállásban, hogy az 5 óra 12 perc és 5 óra 27 perc közötti időpont közötti időszak jöhet szóba a cselekmény elkövetésének időpontjaként.

A nyomaték kedvéért a másodfokú bíróság ismételten megjegyzi, hogy abban sem tévedett az elsőfokú bíróság, hogy mivel nem látta bizonyíthatónak a bűncselekmény elkövetését e két időpont között, azokat a tényeket rögzítette a tényállásba, melyekből a vádlottak felmentése következik. Ennek oka azonban nem az, hogy nem követték el a bűncselekményt, hanem az, hogy nem bizonyítható részükről a zsarolás mellett (ahogyan ezt helytállóan rögzítette is) a szemérem elleni erőszak, illetve a személyi szabadság megsértésének elkövetése sem.

A Fővárosi Ítéltábla az előbbi indokokra is figyelemmel nem találta ugyanakkor megalapozottnak a pótmagánvádló fellebbezését sem az ítélet hatályon kívül helyezése, sem a vádlottak bűnössége megállapítása tekintetében.

A pótmagánvádló képviselőjének kétség kívül igen részletesen kimunkált fellebbezés indokolása ugyanis csupán annak alátámasztására alkalmas, hogy valóban nem kerülhet szóba a vádlottak bűncselekmény hiányában történő felmentése. E jogcím alkalmazása ugyanis akkor indokolt, ha kétséget kizáró bizonyossággal az állapítható meg, hogy a vádlottak nem követték el a terhükre rótt bűncselekményt. A vádlottak terhére bejelentett fellebbezésben felhozott érvek ugyanakkor helytállóan cáfolják ezt a bizonyosságot. Ellenben ennek ellenkezője - hogy a vádlottak elkövették a bűncselekményt - sem állapítható meg.

Abban az esetben ugyanis, ha az igazságügyi szakértő nyilatkozata akként lenne értékelhető, hogy a kamerafelvételek manipuláltak voltak, továbbra sem áll rendelkezésre a vágatlan és hamisítatlan felvétel. Ennek ismételt beszerezése - figyelemmel az eltelt öt éves időmúlásra - már nem vezethet eredményre, miként annak a cégvezetőnek a kihallgatása sem, mely intézmény kamerája rögzítette a forgalmat. Ugyancsak semmiféle bűnösséget bizonyító ereje nincs annak a körülménynek, hogy II. r. vádlott ujjlenyomata megtalálható-e a pótmagánvádló forgalmi engedélyének műanyag tokján, mert ennek megléte avagy hiánya esetén sem vonható kétséget kizáró következtetés a vádlottak bűnösségére.

Ahogy arra a másodfokú bíróság az előbbiekből már rámutatott feleslegesnek nem tekinthető, de eredménnyel nem járt az elsőfokú bíróság által foganasított bizonyítási kísérlet. Ebből azonban sem a vádlottak bűnösségére, sem

ártatlanságukra kétséget kizáró következtetés nem volt vonható. A bizonyítási kísérlet eredménye annyiban foglalható össze, hogy az adott helyen és időben a vád tárgyává tett cselekmény elkövethető volt.

Az előbbiek vonatkoznak a pótmagánvádlónak a csoport valamennyi tagjának mobiltelefonjára vonatkozó híváslista beszerzésére vonatkozó indítványára. Abban az esetben, ha ez valóban rendelkezésre állna, az ügy elbírálása szempontjából nem lehetne ebből olyan következtetést levonni, amely változtatna az ügy elbírálásán. E tekintetben V. r. vádlott mobiltelefonjának feljelentkezését kiváltó körülmény sem bír jelentőséggel.

Ahogy arra a pótmagánvádló képviselője is utalt, az ETT szakértői véleménye sem tekinthető olyannak, amely a sértett sérüléseinek frissességét kétséget kizáró bizonyossággal támasztaná alá. Helyesen helyezkedett arra az álláspontra az elsőfokú bíróság, hogy ez sem tekinthető a vádlottak bűnösségét alátámasztó bizonyítéknak. Az ma már el nem dönthető, hogy a sértett sérülései eredeti állapotban pirosak, kékek, vagy sárgák voltak a hivatkozott orvostanú eredeti nem szakszerű leírása alapján. Objektív bizonyítékok, DNS nyomok nem állnak rendelkezésre, valószínűsége pedig bűnösséget megállapító tényállás nem alapítható.

Nem vezet eltérő ténybeli és jogi megítéléshez a tanúk vallomásainak eltérő értékelése sem, melyet egyébként a Be. ismertetett rendelkezése különben is kizár. A nyomozás során lefolytatott felismertetés nem vezetett eredményre, ezért ennek kifogásolása sem tekinthető olyan körülménynek, amely a vádlottak bűnösségét támasztaná alá. Ugyanez vonatkozik arra a körülményre, hogy a körüttől a pótmagánvádló maga vezette haza gépkocsiját. Ennek vádlottak általi „engedélyezése” ugyancsak nem csupán a bűnösségükre utaló körülmény lehet, miként I. r. vádlott katonai büntetőeljárásban a sértett gépkocsiból történő kiszállására vonatkozó előadása sem. A büntetőeljárás során a vádlottak telefonbeszélgetéseiről és rádió forgalmazásairól - amennyiben volt - hangfelvétel nem került elő, és ennek a már hivatkozott időmúlásra is figyelemmel a jövőben már nincs is esélye.

A másodfokú bíróság egyetértett azzal, hogy elsőfokú bíróság nem a téves, hanem a vád tárgyává tett cselekmény helyes minősítése szerinti vád alól mentette fel a vádlottakat. A Be. 2. § (4) bekezdésének III. fordulata ez esetben is irányadó, mert a bíróság ilyenkor sincs „kötve a vádlónak a vád tárgyává tett cselekmény Btk. szerinti minősítéséhez”. Az elsőfokú bíróság által felhívott - helyesen - a BH.2000.279.szerint ha tettesek közül csupán az egyik közösül, a többi fajtalanodik, egységesen a szemérem elleni erőszak minősített esete állapítandó meg.

Összességében tehát egyik vád tárgyává tett cselekmény esetében sem állapítható meg kétséget kizáró bizonyossággal bűncselekmény elkövetése, de az sem, hogy a

vádlottak azt nem követték el, ezért a felmentés jogcíme valamennyi vádlott esetében a Be. 6. § (3) bekezdés b./ pontjának I. fordulata szerinti bizonyítottság hiánya, mivel bizonyítékok hiányában nem volt megállapítható bűncselekmény elkövetése. A másodfokú bíróság a Fővárosi Bíróság ítéletének indokolását e tekintetben pontosította a személyi szabadság megsértése és a szemérem elleni erőszak tekintetében. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét a vesztegetésre vonatkozó rendelkezés kivételével a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta. A kirendelt védők eljárásával kapcsolatos bűnügyi költség a Be. 381. § (1) bekezdésére figyelemmel az eredménytelenül fellebbező pótmagánvádlót terheli.

Budapest, 2012. év június hó 20. napján

Dr. Nehrer Péter s.k.
a tanács elnöke

Dr. Hrabovszki Zoltán s.k.
előadó bíró

Dr. Székely Ákos s.k.
bíró

A Fővárosi Bíróság 10.B.263/2006/88. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla 3.Bf.140/2010/18. számú végzésével 2012. év június hó 20. napján jogerőre emelkedett és végrehajtható.

Budapest, 2012. év június hó 20. napján

Dr. Nehrer Péter s.k.
a tanács elnöke

Kiadmány hitelül:

bíróági ügyintéző